

آبونه شرايطى

ممالك عثمانیهده سنه لىكى (۶۵)، الق
آيلو (۲۵) غروشدر .

ممالك اجنبیهده سنه لىكى (۱۷)، الق
آيانى (۹) فراقتدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلى پشتدر .

§

مسلكه موافق آثار مع المنونيه قبول
اولنورد . درج ايدله بن يازيلر اعاده
اولونماز .

الدنيا

س ۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لىق مجموعه اسلامیه در.

اخطارات

رساله مزند آلدینی کوسترلىك شرطيله
بتون يازيلر هر هانكى برهزته طرفنان
انتباس اولونه ييلدر .

§

مکتوبلرک امضالرك واضح واقوناقلى
اولمى و آبونه صره نوموسى محتوى
بولونمى لازمدر .

§

ممالك اجنبیهه ايجون آبونه اولارلك
آدرس لرىك فرانسزجدهه يازمى وحا
اولنورد .

§

پاره کوندر لىكى ن، ان نه يهد تراولديفنك
واضعا ييلدر لىكى وحا اولنورد .

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب ومبرمسئول: ح. اشرف اديب

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

جلد ۱۱

۹ كانون ثانی ۱۳۲۹

بخشبه

۲۵ صفر ۱۳۳۲

عدد ۲۸۵

دینی، مدنی، معارفی، حیات و معیشتی حسن امتزاج ایدمه مین
مات جانلی، قوتلی برهویت مایه ابرازینه مقدر اوله من، یاشایه من .

افراد اهالیز، عنعنات مایه ایله تعلیمات دینییه آراسنده کی امتزاج
دستوری کشف و تطبیق - خصوصنده خارق العاده بر مهارت کوستره کلد -
کاری حالده، مع التأسف ماتک طالعه لکنه قارشی علملیله، فکر لریله
کسب امتیاز ایدن منور طبقه من اونه دبیری بو خصوصده اهلیتسزک
ابرازندن حالی قامادی، دینسزک، ملیتسزک، وطنسزق عادتا برشی
ظن اولنیور: بویله لرینه متفکر، فیلسوف نامی ویریلوردی .

مملکتسزک، ملیتسزک روحسز دوره لرنده تورین بوزوالیلر،
مملکت، ملت ايجون پک مهم ضرر لر ایراث ایتشلورد. هنوز برهویت
مایه کوستره مین بر ملت ايجنده، حیاتدن بیققنلق اساسی اوزرینه قورولان
یا کلش فلسفه عائد فکر لریك انتشار ایتسمی سوء طالع نتیجه سندن
باشقه برشی اولماسه کرک. فکر دینی، فکر ملی بی سوندرن ذهابلر
اکثریت ایتباریله دوره تکاملیه سنی کچروب انحطاطه باشلامش ملیت
ايجنده ظهور ایدرک، انقراض و تفسیخک علم و فن شکنده تظاهر ایدن
برمقدمی، دیمکدر. فقط بز ایسه هنوز بو استه نیلمه ن دوره
تکامله وارد مدق؛ بز ایسه هنوز ملیتمزی، ملیت اسلامیه مزى تمامیه
تشکیل و تأسیس ایدمه مدک، بز هنوز ملیت متکامله نک مظهر اولدینی
نعمتله نائل اوله مدق. بز، حالا یول اوزرنده بولنیور. انکچون
مقصده مه دن علامت انحلال کوستریر و بوکا میدان ویرر ایسه ک چوق
یازیق اولور. بناء علیه بزم بو خصوصده منیظ بولمقلغمز لازمدر. بز
وطنسز لغه، دینسز لکه، خلاصه ملیتسز لکه قارشی بوتون قوتمله قارشی
کلمه لری بز بو خصوصده عزم و ثبات کوستریر ایسه ک، موفقیتمز محققدر.
ملیتسزک وادیسنده تأسیس ایدن ضعیف ذهنیتلر کندیلک لردن سو توب

جهاد اکبر: کنج مسلمانلق

هر هانکی برعالمک تأثیری آلتنده اولورسه اولسون بوک نک کنج لریله
دونک کنج لری آراسنده بویوک برفرق واردر. دونک مرئی، مساکسز،
بجر کسز، عینی زمانده دینسز، ملیتسز کنج لری رینه بوکونک قلب لری
فکر ملی و دینی ایله چارمنه باشلایان بیکت کنج لری قام اولیور. دینسز،
وطنسز، ملیتسز، عینی زمانده متعصب اولان اسکلیکک برینه، وطن
و ملتی سهور متدین و عینی زمانده منور بر بیکک کلپور. شرائط متفسخه
اوزرینه تأسیس ایدن اسکی ذهنیتلر یواش یواش بوزولپور. در بدر
قبلر جریان ملی به اویق مجبوریتی حس ایدپور. تأسیس ایدلی بری
وطنسزلق، دینسزک، ملیتسزک جریانی حاضر لاقله مشغول اولان
معارف عمومیه من بیه آغیر آغیر اولسه ده وجهه استقامتی تبدیل
ایدپور: فطری مایتپور لک جریانی اداره ایدن اهالی نک آرزو لرینه
تمایل کوسترپور. بروغرام لرینی آز چوق ملی له شدیر پور. ملی درس لر
علاوه ایدپور. معلومات دینییه درس لری ايجون سائر علمی درس لر قدر
ساعت آیرپور، معلومات دینییه معلم لرینی سائر معلم لریله مساوی
طوتیور. بو وادیده بکی، فاندلی کتابلر یازمق ايجون مسابقه لرتیب
ایدپور. بو حال ارباب معارف و طبقه منوره ایله ملت و اهالی اراسنده
پک او قدر قوتلی دکله بیه بر خط اتصال بولندیغی ازانه ایدر.
صوک کونلر ده عثمانلیق عالمک اوتسه نده بروسنده پارلامقده اولان
انتباه ملی، انتباه دینی جریان لری کسب وسعت ایتدیگه، بو جریان اسکی
بی سود تعصب شکندن چیقوب ده، معقول، منور، فقط جانلی بر چیغره
کیردیگه، طبقه فاضله و ارباب معارف ایله ملت آراسنده کی اتصال البت
دها زیاده صمیمیت کسب ایده جکدر. هم بویله ده اولمایدر. خار جدن
آلدیتمز معارف دینسز، مدنیتمز ایله، حیات و معیشتمز ایله بولنر ده قایناملی،
بر له شمه لیدر لر .

کیدر لر . قوتلی ، جانلی بر جریان ملی اوکنده ، اسکی . بوزوق ، حیاتدن اوصانچ اثری اولان مایتنزک فکری البت دیکش طودوره من .
برده جریان ملیمیزک اوکنده دینزک ، ملیتیزک فکری نقدر مضر ایسه ، بی سود قاره تعصبده او قدر ضرر لیدر . چونکه هر ایکسی ده جریان ملی به قارشی قورولش سیاه ، قرمزی مانملر دیمکدر . بناء علیه بوکون مملکت مزده قوتلی بر جریان ملی اسلامی او یاندر مق ایسته ینلرک برنجی وظیفه لری بوسیاه ، قیرمزی تمصلری یقوب یرینه دینک ، مدنیت ملیه و عنغه مزک برله شمه سی و قاینامه سی صورتیه حصوله کلن بر فکر ملی اسلامی اقامه ایتمک اوله لیدر . بو فکر ملی ده بوتون اسلام قارده شلرایچون عمومی بر مفکوره حالی آمالیدر ، هر مسلمان بو مفکوره بی تقدیس ایتملی ؛ بونک محیط انتشاری توسیعه چالشمه لیدر . بومقدس فکرك دشمنلریله کوکس کوکسه کلهرک دین ، ایمان ، ملیت ، علم قوتلرندن استمداد ایدرک چاریشمه ملی ، مجاهده ایتملی . بوکونکی جهادا کبرده ایسته بوندن عبارت اولسه کرك .. والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا .

حایم ثابت

مدافعات دینیه

عبیداه افغانی مدافعی م . ج . افندی یه !

اجتهاد مجموعهنسک ۸۷ نومرولی نسخه سنده کی مکتوبکزی او قوم ؛ ۲۷۷ نومرولی سیل الرشاد نسخه سنده کی محاوره دن طولای عبیداه افغانی بی اسکات و الزام ایدن و ماهیت علمیه سی حقنده قارئنه بر فکر ویرن رفقامه عاجز لری ده داخل اولدینی حالدہ تعرضه قاقیشورسکز !

عبیدالله افغانی نک جوابدن عاجز قالمسندن بحث ایتمیوب کتابک مندرجانی حقنده هذیان دینلمک ایجاب ایتمه چکنی ، کتابده آیات کریمه واحادیث شریفه ایله جهادک فضائلندن بحث اولونمش ایدوکنی ، تقید اولنه جق اولان جهتلرده تعیین ماده ایدرک ا کا قارشو ادله شرعیه ایله جواب ویرلمسی لازم کلدیکنی بیان ایدیورسکز !

محاوره مزده یازلدینی اوزره عبیدالله افغانی حقنده جفالقلم بر حکمدہ بولونمدق ، معهود کتابی او قودق ، انی قوانین مؤبدۀ الامیه ایله ، قواعد جلیله شرعیه ایله قابل تطبیق بولمدق ، کتابه اهمیت بیله ویرمدک . چونکه علمی بر سوز یوق ایدی .

وقتا که مؤلف سیل الرشاد اداره خانه سنه کلدی ، ارامزده بر محاوره جریان ایتدی . محضا ماهیت علمیه سی حقنده بر فکر ویرمک مقصدیله محاوره بی عیناً یازدق ، یوقسه کتاب حقنده تقیداته حاجت کورمدک . بو خصوصی ، محاوره مزده تصریح ایتدی کمز حالدہ سزک بشقه بر وادی یه سوق کلام ایتمه کز قواعد فلسفیه ایله قابل تطبیق اولورمی ؟ بز بوباده قواعد فلسفیه به رعایت ایتدک ، تحلیل قاعده سنی تطبیق ایتدک .

اول امرده مؤلفک آیات کریمه واحادیث شریفه حقنده نه کبی بر پرنسیپ قبول ایتدیکنی او کرمک ایستدک ، اربابنک معلومی اوله جنی وجهله بر قیمت علمیه بی حاز اولان سؤالری مزه هیچ بر جواب ویره مدی .

انصاف ایدیکر ، پرنسیپی بیلنمیان بر دلیل ایله نصل مدلوله انتقال اولنور ؟ هانکی مسلك فلسفی بوکا مساعددر ؟ هانکی علم بونی تجویز ایدر ؟ قرآن کریم وحید شریفک حجت اولسی حقنده هیچ بر معلوماتی اولدینی حالدہ انلر ایله نصل احتجاج ایدر ؟ بوراسنی غریب بولئور میسکز ؟ مؤلف پرنسیپ حقنده بر جواب ویرمش اولسیدی مباحثه من آیات واحادیث شریفه نک اقسامنه انتقال ایدرک ایدی ؟ اگر اکاده جواب ویرمش اولسیدی ، ایسته اول وقت مباحثه ده تقیده یول آچیلش اوله جق ایدی ، آرتق کندوسندن صورت استنباطی و مذهبی موجبجه صورت استدلالی صوره جق ایدک . ادله شرعیه بی بیلمدیکی ، اصول شرعیه دن بی خبر اولدینی ظاهر اولونجه نصل مناظره به اهل اولور ؟ دلیل علمی به مستند اولمان مسائلك هانکیسنی تعداد ایدم ؟

هایدی نمونه اولق اوزره تعیین ماده ایدرک بر قاج مسئله سنی بیان ایدم :

۱ — مؤلف ۳۸ صیفه نک نهایتنده : « قوم عتیق ارکان دینی بش شیئه یعنی صوم ، صلاة وحج و زکاة و کله شهادته حصر ایدر لر » دیور و ۵۲ صیفه ده ارکان دینی عقل ، کله شهادت دیه کوستر یور .

رد . — مؤلفک بوسوزی حدیث شریفه تمامیه مخالفدر . « قال رسول الله صلی الله علیه وسلم . بی الاسلام علی خمس شهادة ان لا اله الا الله وان محمد رسول الله واقام الصلاة و ایتاء الزکاة والحج و صوم رمضان . — بخاری » حدیث شریفی ، تمامیه قوم عتیق عد ایتدیکی ذواتک عقائدینه موافق و قوم جدید عد ایتدیکی کسانک عقائدینه مخالفدر .

۲ — ۳۹ صیفه ده : « قوم عتیق حقنده کافه معاملات و حرکاتده او امر قرآنیه واحادیث نبویه خلافده اولسه ده کندیلرینه برکوی ، حلی ، شافعی ، کنز ، منیه المصلی ، مالکی ، قنوی ، حنبلی الی آخره کبی بر طاقم کتابلری دستور العمل اتخاذا ایدر لر » دیور .

رد . — مؤلفک بوراده بویله بر طاقم اسامی بی تعداد ایتمه سنده هیچ بر قیمت علمیه یوقدر ، بوراسنی اهلنه عرض ایدیورز . قوم عتیق کوستر دیکی ذوات عنندنه کتابلر انجق بر رهبرد . شرعه موافق ایسه قبول اولنور . یوخسه قبول اولونماز . حتی اصحاب کرامک بیله مجرد رأیلر یله خبر ویردکری خصوصده اتباعه مجبوریت یوقدر . فیخر المرسلین افندمزندن ماعدا سنک قولی هم اخذ اولنور هم ترک اولنور ، دائماً قولی اخذ اولنوب اصلا ترک اولونمیان ذات : انجق خاتم الانبیا افندمز حضرتلریدر . قال الله تعالی : وما اتاکم الرسول فخذوه .

مؤلفک بوسوزی علم کلامه ، اصول فقهه ، تاریخ علومه تمامیه مخالفدر .

MAR 1971
KUTUPHANESİ

روسیه ادیان و مذاهب مدیرتک تاسیسی، داخلیه نظارتک مساعدتک
اوزرینه مقتیلک مقامی طرفندن حرکات ملیه یه پک آز اشتراك ایدن
مختلف مراکزده کی علمادان بعضارینه دعوتنامه لر کونده ریلدی. ۱۹۱۳
سنه سی کانون اولنک ۱۴ نجی کونی اوقاشهرنده کائن محکمه شرعیده
حاضر بولمق لزومی یازیوردی .

حقیقتاً مذکور تاریخده روسیه نك مختلف شهر وقصبه لرندن کلن
امام و حضرت [۱] لر صباح ساعت دو قوزده محکمه نك بویوک سالونده
حاضر بولمشلردی . مفتی حضرتلری ده کلدی ، ریاست موقعی اشغال
ایتدی . اعضالزندن عنایت الله کابکای ، حسن عطا محمد ، نور محمد
ماملی حضرتلری ده کندی یرلرینه اوتوردیلر . مفتی حضرت ، مجلسک
کشادی حقنده کی فرمانی بالذات قرائت ایتدی . صوکراد دعوته
اجابت ایدوب مجلس مشورته اشتراك ایتک اوزره حاضر بولنان امام
و حضرتلرک اسملری اوقوندی : « آخوند حاجی احمد بن عبدالظاهر
رحمانقول ، آخوند ظریف بن شاکر یونس ، عبدالله بن شاکر یونس ،
عبدالله بن حسن شمس الدین ، آخوند جمال الدین خورامشا ، آخوند
شاکر بن ولی الله غفار ، حسن بن صالح طاهر ، مسعود عبدالله عطاء الله
بن عبادالله ، جلال الدین بن نجم الدین ، آخوند عبیدالله بن صالح طاهر ،
یوسف بن حمیدالله سعید ، میرزا عبدالرحمن بن عبدالجبار زبیر ، صفا
بن بهالدین ، آخوند حاجی محمد عبدالغفور ، عمر بن حکمت الله بکای ،
عبدالوکیل مسلم » امام افندی و حضرتلردن عبارت ایدی .

مذاکره کیزلی جریان ایده جک اولدیغندن مدعو اولمیانلر سالونی
ترك ایتدیلر . مقتینک اشارتی اوزرینه آخوند جمال الدین خورامشا
قرآن کریم تلاوت ایتدی . مسلمانلره شفقتی اولمسی ایچون امپراطوره
دعا ایدیلدی . مجلسک کشادی مناسبتیه امپراطوره صداقت تلغرافی
کوندریلکه قرار ویریلدی . بو وظیفه یی کورمک اوزره آخوند جمال الدین
انتخاب ایدیلدی . مسعود حضرت عبیدالله روسجه ایچون ، عطاء الله
حضرت عبیدالله ده مسلمانجه ایچون کاتب انتخاب اولندیلر .

عبدالله شمس الدین سوزه باشلایه رق ادیان و مذاهب مدیرتی
طرفندن کوندریلن سؤاللرک تدقیقی ، روزنامه مذاکراتک تعیینتی طلب
ایتدی . مفتی حضرتلرینک اشارتی اوزرینه سؤاللر اوقوندی . صوکراد
مفتی بعض ایضاحات ویردکدن صوکراد موضوعدن چقما یوب یالکیز
شو سؤاللر ایچون شرعی ، دینی جوابلر بولمق لازم کلدیکنی ، آنحق
بو وادیده سوز سویله مک جائز اوله جغنی سویله دی . صوکراد شهر وقریه -
ده کی امام ، علما ، آخوندلر طرفندن مفتی حضرتلری نامنه کلن بو
خصوصده کی لایحه لر تدقیق اولمغه باشلانیدی . لایحه لرده کی آیت ،
حدیث ، دلیللر تصنیف ایدیلوب ساعت ایکده مجلسه فاصله ویریلدی .
اقشام اوزری ساعت آلتیده تکرار مجلس اچیلدی . برنجی جلسه ده
اوقونه میان لایحه لر مطالعه ایدیلوب مدیریت طرفندن کوندریلن برنجی
سؤاللر مذاکره یه قونلدی :

[۱] شمال مسلمانلری علملر یله ، تقوی و فضیلتلر یله تمیزایدن ذواته «حضرت» دیرلر .

حیات اوقولر اسلامیه

شمالی مسلمانلق عالی

شمال مسلمانلر تاریخلریمز آراسنده مبری هرکندر

محترم قارئلریمزجه ، شمال مسلمانلری آراسنده جدی براتبه دینی
حصوله کلکده اولدیغی معلوم اولسه کرک ، اوتهدنبری صره سی کلکجه
اوراده کی دینی ، ملی حرکتلری قارئلریمز عکس ایتدیرمکدن کپرو
قالما یوز . ایشته بو صره لرده شمال مسلمانلری آرسنده مهم مسئله لر
موضوع بحث اولیور . مدرسهرده کی درس پروغراملری ، دین نقطه
نظرندن تدقیق اولنیور . بو درس لرک دیناً اهمیتلری بولنوب بولمادیغی
دوشونویور .

همان ایکی اوچ آیدن بری بالعموم شمالی مسلمان علماسی ، خوا -
جهلری بومهم مسئله ایله مشغول اولیورلردی . بوکچی دینی ، ملی
حرکتلرده دائماً اوک آیاقلق ایدن شمال مطبوعات اسلامیه سی ده بوایشه
بیکانه قاله یور ، اوزون اوزادی یه مطالعه لر یورودیورلردی . بو مسئله نك
خود بخود یالکیز محکمه ، مفتی وقاضیلر طرفندن حل اولمایوب بلکه
خارجده کی علمانکده مطالعه لر آیینمسی لزومی ایلری سورولیورلردی .
مطبوعات بوتون بو خصوصلرده کی مطالعه لر نده بالعموم شمال مسلمانلرینه
تربیت و وظیفه سنی ایفا ایدیلور ، اسلام افکار عمومیه سی هانکی طرفه
توجه اولدیغی کوستریور ، دیمکدی . صوکراد کونلرده بو حقیقت حکو -
متجه نظر دقته آلدی . حکومتک برقاوسی دیمک اولان محکمه اسلامیه ،
مقتیلکده بوجریانه قارشى لاقید قاله مدی . مسئله نك شوری ایله حانته
قرار ویریلدی .

على الاطلاق حرام قيلوردى ؛ بونده اركك ، قادين ، حره ، امه هر كس مساوى ايدى . آنك ايچون بو قدر تضيق ايله برابر تعدد زوجانده رخصت ويرمه مش اولسه ايدى ، اسلاميتي قبول و احكاميه عامل اولمق ارككلر اوزرينه حقيقه بىك كوچ كله جك دى . اكر تعدد زوجات مأذون فيه اولسه ايدى ، شبهه يوق كه ، فرنكلرك مملكتلرنده اولديني كبي ممالك اسلاميه دهده زناي اباحه ايتك ضرورت حكمنى آلاجدى .

۷ — بورايه قدر سرد ايتش اولديغمز مسائلى بيلمك ايله برابر شونى خاطر دن چيقارماق لازم دركه : هيئت اجتماعيه نك نظامنه متعلق اولان ترقينك غايتي ، عالمه نك سعادتى ، نهوك آنجق — يكديكيرينه بك صميمى بر اخلاص ايله مربوط اولان — بر قادين ايله بر اركك دن تشكىل ايتسنددر .

خلاصه : بوجه بالا سرد اولنان مقدماتك هيسنه دقتله باقيلير ، اولنرك اصولى و فروعى ابي جه نظر عرفانه آلنيرسه شو نتيجه آله ايديلير : حيات بيتيه و سعادت زوجيه ده اصل اولان ، وحدت زوجيه اصولى در ؛ بوباده كي ترقيات بشريه نك غايتيه ده انجق بو اولديني كبي ، انسانلرك كنديسى آرتق چوجق آنك اولور ايدى ؛ اركك چوجنى قبول ايتمه مك ايدمه مز ايدى . عدم قبول آنده دكل ايدى .

۴ — بر طاقم زانيه ز و ارايدى ، كه قبولرينه بايراق آصارل ايدى . بايراقلر اوزرنده اركك ايچون بر علامت وار ايدى ؛ هر كيم آرزو ايدرسه بو بايراقلى زانيه لر كيدرايدى . شوراسى اونودلوسونكه قبل الاسلام عربلرده زنا ، يالكز جاريه لر آرمسند جارى ايدى . حره زنا ايترايدى . [اصيل بردول قازانق ايچون قوجه سى اذن ويررسه بشقه] نه كيم هند بنت عتبه فتح مكه كوني پيغمبريمز ايدنجه قادينه كيدن ارككلر طولاييلير ، برده قائف دعوت ايدرلر ايدى . قائف چوجنى باباسنه الحاق ايدرايدى . باباسى ده آنى قبوله مجبور اولور ايدى .

۵ — نكاح خدن در : قادين كنديسى ايچون بردوست ايدنيوب آنجق انكله كيزليجه جماع ايدر ايدى . بويله كيزلى دوستلرله زنا ايدنلره «متخذات اخدان» وعلنى زنا ايدنلره «زواني و مسافحات» ديرلر ايدى . ذات الخدن يالكز دوستيله ، مسافحه هر كيمسه ايله زنا ايدرايدى . عرب جاهليه كيزلى زناي تجوز ، فقط عانى زناي تجريم ايدرلر ايدى . بوندن طولايي « اما مظهر منه فهو لوم و اما ماخني فلا باس بذك » قولنجه نكاح خدن كيزلى قالدقجه عيب دكل ايدى ؛ آنجق ميدانه چيقارسه باعث لوم ايدى ، عيب ايدى .

۶ — نكاح بدل در ، نكاح بدل شوبله باييلير ايدى : بر آدم « بن سنك قاريكه كيديم ، آكا بدل سنده بم قاريه كيت » دير ايدى ؛ بوبله جه يكد بكرلرينك قاريلرينه كيدرلر ايدى .

۷ — نكاح متهدر ؛ نكاح متعه : بر آدم بر قادينى مثلا بر كيجه ويا ايكي كيجه ويا بر هفتة مدتله معين بروقت ايچون برشى مقابلنده آلوب استمتاع و انتفاع ايتدكن صوركه صاليو بر مكددر . نكاح متعه صدر اسلامده مباح ايدى . صوركه منسوخ اولدى . منسوخ اولديغنى ادعا ايدنلرده وار ايدى . «

عرب جاهله عادتدن اولمق اوزره بورايه نقل ايتمش اولديغمز صور نكاحك اك فاحشلىرى ، بوكون اك مدنى واك مترق طانديغمز ملترك ارکان ورؤساسى مياننده جارى اولديغنى كوردكجه انسان اوزمانكي ملنلره وحشى ، جاهل ديمكده تردد ايدور ؛ يا اوزمانكي انسانلر مدنيتك اوج بالاسنه چقمشلايمش ، يا خود عصر حاضر مدنيتيه ده رجعت قهقريله ايله يته اورايه طوغرى كيده جك در ؛ ديمكه مجبور قايور .

بعضا تعدد ، يالكز افرادك دكل ، هيئت اجتماعيه نك ده مصلحت و منفعتي اقتضاسندن اولور ؛ مثلا : كرك انكلير ممالكنده ، كرك بيكلر جه ارككلرك محبونه سبب اولارق قادينلرى حاميسز ، قوجه سز براقان محاربه لرك جارى اولديني مملكتلرده قادينلر بك فاحش بر صورته تكثر ايتمكده در . ذاتاً تولد اعتباريله ده قادينلرك فضله اولديني يومى طوتيلان استاتستيقلردن معلومدر ؛ بوكا برده ارككلرك محاربه لرده محو اولوب آزالملرى علاوه ايدلنجه آرتيق ، قادينلرك ارككلردن بك زياده فضله اولاجقلىر شبهه كتورمز .

حال بويله ايكن ، ارككلرك ده تحت نكاحلرنده بردن فضله قادين بولوندر ماملرى دينا مجبوري برشى اولورسه اوزمان بو حاميسز قادينلرك نه ياپماسى لازمكلىر ؟ . . .

بوكون تعدد زوجاتك رسماً ممنوع اولوب ده زنانك قانوناً مجاز اولديني مملكتلرده زوالى قادينلرك باشنده نه مدهش فلاكتلردن نويور ؛ كيمسى يوميه اوج بش غروش مقابلنده اك آغير ايشلرده قوللا نيلور ؛ كيمسى ده عرض و ناموسنى برسورى بهائمك انظار شهوتنه عرض ايدرك اوصورتله قوت يوميه سنى چيقارميه ، بونكله بر ابرواردن قازانمش اولديني و كنديسى ايچون الى الابد يوز قاراسى اولان ولد زناي ده اعاشه ايتمه چاليشيور ، كه عالم نسوان ايچون بوندن بيوك فلاكت اولاماز .

بونك ايچون دركه انكلير محرره لردن بعضلرى ، كرك معاملات ، كرك اماكن عموميه ده چالیشان قيزلرك عرض و ناموسلرينى هتك ايتك ، بو يوزدن هر تورلو فلاكت و مصيبتلره كرفتار اولمق كبي حاللرينه باقهرق تعدد زوجاتك وجوبنه — رخصت دكل — قائل اولمشلردر . لكن اسلاميته تعدد زوجاتى مباح قيلان اسباب آنجق ضرورت اولوب ، ضرورتلرده كندى مقدارلرنجه تقدير اولندقلردن ، برده ارككلرك بو ايشه — تعدد — تشبث ايتلمى چوق كره مصلحت و منفعت ملاحظه

اجماع امت :

عصر سعادتدن زمانمزه قدر كچن زمان ظرفنده بالعموم اهل اسلام
تعليم وتدریسك، مكتب ومدرسه نك لزومی حقننده اتفاق ایتمشلدرد.

س : ۲ — مكتب ومدرسه دن غایه نه در ؟

ج : — مكبتدن غایه: اولاد اهل ایمانه او قومق باز مق او كره دوب
احكام اسلامیه بی بدیرمك ، اخلاق حسنه ایله تربیه ایدوب
دنیا و آخرتده مسعود اولق ایچون ایجاب ایدن دوغری یولی كوسترمك؛
مكتمزك سعادت و راحتنه خدمت ایتمك .

مدرسه دن غایه :

اشبو مكبتلرده كی غایه بی جانلاندیروب باشقه لرینه ده كوستره جك
علوم دینییه وفنون دنیوییه آشنا ، احوال واقضای زمانه واقف
اولان مفتی وقاضیلر، مدرس ومدرسه لر، معلم ومعلمه لر؛ علم وفقیه لر،
خطیب، امام ، مؤذنلر یتسدیرمكدر.

بوخصوصده ادله شرعیه :

آیات کریمه :

۱ — فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين ولينذروا
قومهم اذا رجعوا اليهم لعلهم يحذرون . (توبه)

۲ — اقرأ باسم ربك الاكرم الذي علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم .

۳ — كونوا ربانيين بما كنتم تعلمون الكتاب وبما كنتم تدرسون .

احادیث شریفه :

۱ — ارجعوا الى اهليكم فعملوهم (بخاری)

۲ — ألدین النصیحه .

۳ — خذوا شطر دينكم من هذه الحميرأ

[كيجهلین ساعت ۱۲ ده مجلسه فاصله ویرلدی . ۱۵ نجی كانون

اول صباح ساعت دو قوزده تکرارمذا كره باشلادی . قزاندن كلن تبریک

تلغرافی مفتی طرفندن مجلسه عرض ایدلدی . صوكرتا تکرار سؤاللر

ایچون حاضرلانا جوابلر مطالعه ایدلکه باشلاندی . نتیجه اوله رق هر

سؤال ایچون بوجه آتی مقررات ایله جوابلر ویرلدی .]

س : ۳ — مكتب ومدرسه ده آخاذا اولنه جق اصول

تعليم وتدریس حقننده شریعتك نظری نه در ؟

ج : — اصول تعليم وتدریسك قولای ومقتصدہ ممكن مرتبه چابوق

ایصال ایدر بر صورتده آنالسانی وحروف عربیه ایله اولسی لازمدر.

بوخصوصده كی ادله شرعیه :

آیتلر :

۱) یریدالله بكم اليسرو ولا یریدبكم العسر

۲) وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه

س : ۱ — مسلمانلرك دینی مكتب ومدرسه لر شریعتده

نه دن عبارتدر ؟

اوزون بر مذا كره نتیجه سنده بوجه آتی آیات کریمه واحادیث
شریفه ایله اجماع امتدن تاریخ وتوارندن اخذ استنباط ایدره ك بالاتفاق
شویولده جواب ویریلدی :

ج : — « احكام دینییه و اخلاق اسلامیه بی او كره دوب دنیا و آخرت
ایچون لزومی معلومات ویرن یردر . »

بوخصوصده مأخذ اوله رق كوستریان آیات کریمه :

۱ — كونوا ربانيين بما كنتم تعلمون الكتاب وبما كنتم تدرسون

۲ — بلغ ما انزل اليك فان لم تفعل فإنا بلغنا رسالته

۳ — هو الذي بعث في الاميين رسولا منهم (الجمعه)

۴ — واذا اخذ الله ميثاق الذين اتوا الكتاب لتبيننه للناس ولا

تكتونه (ال عمران)

۵ — اقرأ باسم ربك الذي خلق

احادیث شریفه :

۱ — ما اجتمع قوم في بيت من بيوت الله يتلون كتاب الله ويتدار-

سونه فيما بينهم الا نزلت عليهم السكينة وعشيتهم الرحمة وصدقهم الملائكة
وذكرهم الله فيمن عنده . (مشكاة)

۳ — ليلغ الشاهد مكم الغائب .

۴ — سيأتيكم اقوام يطلبون العلم .

۵ — تدارس العلم ساعة خير من احياء ... (؟)

۶ — مر رسول الله ... بمجلس الحديث (مشكاة)

۷ — من أتى .. جدی هذا لم يأته الا بخير يتعلمه او يعلمه فهو

بمنزلة المجاهد في سبيل الله ومن أتى لغير ذلك فهو بمنزلة الرجل الذي
ينظر الى متاع غيره (ابن ماجه)

۸ — تفقهوا قبل ان تسودوا

۹ — ارجعوا الى اهليكم فعملوهم { مشكات

۱۰ — جاءت امرأة الى رسول الله صلى الله عليه وسلم فقالت يا رسول

الله ذهب الرجال بحديثك فاجعل لنا من نفسك يوماً تأتيك فيه تعلمنا

مما علمك الله فقال اجتمعن في يوم كذا وكذا فاجتمعن فأتاهن رسول

الله صلى الله عليه وسلم فعلمهن . الحديث (بخاری)

تاریخ وتوارث :

۱ — رسول الله (صلم) ارقم بن ارقم المخزومی حجه سنده دین

تعليم بووردیلر .

۲ — وولی عمر رضی الله عنه ففتح بلاد الفرس طولا وعرضا وفتح

بلاد الشام كلها، والجزيرة ومصر كلها ولم يبق بلد الا وبنيت فيه المساجد

ونسخت النصاحف وقرأ الأئمة القرآن وعلم الصبيان في المكاتب شرقاً

وغرباً (ملل ابن حزم ایکنجی جزء)

- ۱ - اقرأ باسم ربك الذي خلق ، خلق الانسان من عاق ، اقرأ وربك الاكرم الذي علم بالقلم ، علم الانسان ما لم يعلم .
- ۲ - ن والقلم وما يسطرون .
- ۳ - قيدا العلم بالكتابة . [اوقويوب يازمق حقنده]
- ۴ - ورتل القرآن ترتيباً فافروا مايسر من القرآن . تعلموا الفرائض والقرآن . خيركم من تعلم القرآن وعلمه (بخاری) [قرآن كريم مع تجويد حقنده] .
- ۵ - وما انا لكم الرسول فخذوه وما نهاكم عنه فانتهوا . فليبلغ الشاهد منكم الغائب (بخاری) [اخلاقي حديثلر حقنده] .
- ۶ - تعلموا الفرائض [علم حال حقنده] .
- ۷ - كنتم خیرامة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنكر (ال عمران) خذ العفو وامر بالعرف واعرص عن الجاهلین (اعراف) لقد كان لكم في رسول الله اسوة حسنة (احزاب) [اخلاق ، درسلى حقنده] .
- ۸ - لقد كان في قصصهم عبرة لاولى الالباب (يوسف) اولئك الذين هداهم الله فبهداهم اقتده . (انعام) [تاريخ مقدس حقنده]
- ۹ - ومن يشاقق الله ورسوله و يتبع غير سبيل المؤمنين نوله ماتولى ونصله جهنم وسائت مصيرا (نساء) اجماع امت . [تاريخ اسلام حقنده]
- ۱۰ - وجعلناكم شعوبا وقبائل . (الحجرات) تعلموا من الانساب ما تصلون به انسابكم . [تاريخ حقنده]
- ۱۱ - افلم يسيروا في الارض فانظروا كيف كان عاقبة المكذبين (انعام) والى الارض كيف سطحت . . (الفأيه) وفي الارض آيات للموقنين (ذاريات) [جغرافيه حقنده]
- ۱۲ - لتعلموا عدد السنين والحساب (يونس) آيات موارث ، علم فرائض معرفتك فن حسابه توقفي . [حساب حقنده]
- ۱۳ - علموا اولادكم السباحة والرمية ، والرکوب . [ادمان حقنده]
- ۱۴ - الطهور شطرا لايمن . فرمن المجذوم فرارك من الاسد . اغتم خمنا قبل خمس . . . [حفظ صحت حقنده]
- ۱۵ - اذا كتبت بسم الله الرحمن الرحيم فطول البأ وفصل السينات ولا تفور الميم . . الحديث . خط لنا رسول الله صلى الله عليه وسلم خطأ ثم قال : هذا سبيل الله وخطه . . . الحديث . عن عبدالله خطانا النبي خطأ مربعا وخط خطأ في الوسط خارجاً منه وخط خطأ صغارا الى هذا الى اللاي في الوسط من جانبه الذي في الوسط فقال هذا انسان وهذا اجله محيط به وهذا الذي هو خارج منه اماله (مشكات) [خط ورسم اشكال حقنده]
- مدارس درس پروغرامنك شرعى اولديني حقنده كي ادله شرعيه :
- ۱ - علوم قرآنيه حقنده كي دليل شرعى : تعلموا القرآن .
- ۲ - علوم حديث حقنده : وما آتيكم الرسول فخذوه الآية ، فليبلغ الشاهد منكم الغائب .

حديثلر :

- ۱ - ان هذا الدين يسر ولن يشاء الدين احدا الا غلبه .
- ۲ - يسروا ولا تعسروا ، يسروا ولا تعسروا ! (بخاری) [ساعت اونبرده منى ، ايپراطور طرفندن جواب اوله رق تشكر تلغرافى اوقردى : آلقيشلاندى]
- س ۴ - شريعت نقطه نظرندن مكتب ، مدرسه لرك درس پروغراملى نصل اوله ليدر ؟
- ج - مكتبده :
- ۱) صرف ، نحو ، وانشا قاعده لرينه موافق اوله رق آنا لسانى اوزره يازوب اوقومق .
- ۲) قرآن كريم مع تجويد ،
- ۳) علم حال ،
- ۴) - اخلاق و عاداته دائر احديث شريفه ، ۵ - علم اخلاق ، ۶ - تاريخ اسلام ، ۷ - تاريخ ملي ، ۸ - روسيه تاريخى ، ۹ - جغرافيه ، ۱۰ - حساب ، ۱۱ - حفظ الصحه ، ۱۲ - رياضيات بدنيه ، ۱۳ - اشعار مشروعه ، الهى و مناجات ، ۱۴ - اشيا درسلى ، يعنى جنايات ، جمادات ، نباتات ، معادن ، زراعته تعلقلى معلومات ، ۱۵ - رسم ، اشكال وحسن خط .
- مدرسه ده :
- مكتب درسلى اوزرينه علاوه اوله رق :
- ۱ - علوم القرآن (رسم المصاحف ، تفسير ؛ وجوه قرائت ، وقوف) ، ۲ - علوم الحديث (اصطلاحات حديث ، طبقات الرجال ، احوال الروايات كبي علملر) ، ۳ - علم الكلام ، ۴ - علم الفقه ، ۵ - علم اصول فقه ، ۶ - علم المنطق ، ۷ - لسان عرب ادبياتى ايله ، ۸ - سيرالنبى و تاريخ اسلام ، ۹ - تاريخ اديان ، ۱۰ - تاريخ طبيى ، ۱۱ - تاريخ عمومى ، ۱۲ - تاريخ ملي و وطن تاريخى ، ۱۳ - حكومت لسانى ، ۱۴ - علم اخلاق ، ۱۵ - علم اصول تعلم و تربيه ، ۱۶ - اصول وعظ و خطابت ؛ ۱۷ - علم حيات بشرى ، ۱۸ - رياضات بدنيه ، ۱۹ - قوانين موضوعه ، ۲۰ - لسان فارسى ، ۲۱ - علم اقتصاد ، ۲۲ - علم احوال روح ، ۲۳ - ادبيات توركيه بوتون تفرعات واقسامى ايله ، ۲۴ - حكمت طبيعى و آلهيه ، ۲۵ - هيئت ، ۲۶ - هندسه ، ۲۷ - علم مناظره ؛ ۲۸ - حفظ صحت ، ۲۹ - علم حساب وجبر ، ۳۰ - جغرافيه بوتون اقسامى ايله ، ۳۱ - علم معاش (باغچوانلق ، زراعت كبي) ۳۲ - اشعار و مناجات الهيه ، ۳۳ - حسن خط ، ۳۴ - معلومات طبيه ، ۳۵ - فلسفه طبيه ، ۳۶ - كيميا « فن وعمللى اوقونق لازمدر .
- مكانب درس پروغرامنك شرعى اولديني حقنده كي ادله شرعيه :

ومما ينبغي تعلمه للرجال فن الخط والكتابة فالكتابة مكروهة للنساء لقوله عليه السلام (لا تعلموا النساء الخط) تفجير تسنيم ص ٧٥ وقالت عائشة رضى الله تعالى عنها قال رسول الله صلى الله تعالى على وسلم (لا تنزلوهن في الغرف ولا تعلموهن الكتابة وعلموهن سورة النور والغزل) روح البيان جلد ثانى ص ٧٤٣ عن عائشة رضى الله تعالى عنها قالت قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم (لا تنزلوا النساء الغرف ولا تعلموهن الكتابة وعلموهن الغزل وسورة النور) تفسير خازن جلد ثلث ص ٣٧٣ وسئل رحمه الله تعالى ما حكم تعليم النساء الكتابة في وسيط الواحدى اول سورة النور ما يدل على عدم الاستحباب هل هو صحيح او ضعيف فاجاب بقوله هو صحيح فقد روى الحاكم وصححه البيهقي عن عائشة رضى الله تعالى عنها ان النبي صلى الله تعالى عليه وسلم قال (لا تنزلوهن في الغرف ولا تعلموهن الكتابة) يعنى الله تعالى عليه وسلم قال (لا تنزلوهن في الغرف ولا تعلموهن الكتابة) يعنى النساء وعلموهن الغزل وسورة النور) اى لما فيها من الاحكام الكثيرة المتعلقة بين المؤدى حفظها وعلمها الى غاية حفظهن عن كل فتنة وريبة كما هو ظاهر لمن يدبر ها وروى الحكيم الترمذى عن ابن مسعود رضى الله تعالى عنه ان النبي صلى الله تعالى عليه وسلم قال (لا تسكنوا نساءكم الغرف ولا تعلموهن الكتابة) واخرج الترمذى الحكيم عن ابن مسعود أيضا رضى الله تعالى عنه انه صلى الله تعالى عليه وسلم قال (مر لقمان على جارية في الكتاب فقال لمن يصقل هذا السيف اى حتى يذبح به وحينئذ فيكون فيه اشارة الى علة النهى عن الكتابة وهى ان المرأة اذا تعلمها توصلت بها الى اغراض فاسدة وامكن توصل الفسقة اليها على وجه اسرع وابلغ واخوع من توصلهم اليها بدون ذلك لان الانسان يبلغ بكتابه في اغراضه الى غيره ما لم يبلغه برسوله ولان الكتابة اخفى من الرسول فكانت ابلغ في الخيلة واسرع في الخداع والمكر فلاجل ذلك صار المرأة بعد الكتابة كالسيف الصيقل الذى لا يمر على شئ الا قطعته بسرعة فكذلك هن بعد الكتابة تصير لا يطاب منها شئ الا كان فيها قابلية الى اجابته اليه على ابلغ وجه و اسرعه ثم ماسر من الاحاديث يخص حديث ابن النجار عن ابي هريره رضى الله تعالى عنه ان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم قال (ان من حق الولد على والده ان يعلمه الكتاب اى الكتابة وان يحسن اسمه وان يزوجه اذا بلغ) فقوله ان يعلمه الكتاب اى الكتابة خاص بالولد الذكر واعلم ان النهى عن تعليم النساء للكتابة لا ينافى طلب تعليمهن القرآن والعلوم والآداب لان في هذه مصالح عامة من غير خشية مفسدة ودرء المفسد مقدم على جلب المصالح فانه وان كان فيها مصالح الا ان فيها خشية مفسدة ودرء المفسد مقدم على جلب المصالح واخرج ابو نصر عبد الكريم الشيرازى في فوائده والديلى وابن النجار عن علي كرم الله وجهه ان النبي صلى الله تعالى عليه وسلم قال (ادبوا اولادكم على ثلاث خصال حب ببيكم وحب اهل بيته وقراءة القرآن فان حملة القرآن فى ظل الله يوم لا ظل الا ظله مع انبيائه واصفيائه) فان قلت اخرج ابو داود عن الشفاء بنت عبد الله قالت دخل على النبي صلى الله تعالى عليه وسلم وأنا عند حفصة فقال لي علمتها رقية النحلة كما علمتها الكتابة وهذا يدل على تعليم النساء الكتابة قلت ليس فيه دلالة على طلب تعليمهن الكتابة وانما فيه دليل جواز تعليمهن الكتابة ونحن نقول به وانما غاية الامر فيه ان النهى تنزيها لا يقرر من المفسدة المترتبة عليه والله سبحانه أعلم الفتاوى الحديثة ص ٦٢

بالاده درج ايلديكم حديث شريفلى صحيح اولوب اولمدقلىرى ،
موضوع وغير موضوع بولوندىقلىرى ، نه درجه قوتلى وياضعيف اولمدقلىرى
بندة عاجز يدن اصول حديثه عالم وفاضل ، كامل ودور بين علمائى
ذوى الاحترامك پيش نظر لرينه عرض اولنور . أعقل الرجال لا يستغنى
عن مشاورة العقلاء .
بوسنه برچه مدرسى

ابراهيم بكويچ عبدالغنى

بشقه مسئله در . شرع شریف دائره سند ذکور و اناک تعلم
 و تعلمی حقنده بوقدر حدیث شریف وارایکن کرة ارضه برمسلمان
 تصور ایدم که احکام شرعیه دائره سند قادینله اخلاق و آدابی ،
 دین و دنیا وظائفی بیلدیرمک ، الویشلی بر تربیه و برمک خصوصنده
 تعلم و تعلمی معاذالله حرامدر دیه ادعاده بولنسون . زده قالدی که
 بویله برسوز علمیه صنفندن ، باخصوص بر مدرسک اغزندن صدور
 ایلسون . بوخصوصده بویله برسوز قطعاً و قاطباً اغزمدن چیقیماشدر .
 چونکه « زلة العالم مضروب بها الطبل وزلة الجاهل یخفها الجهل »

موضوع قیل و قال اولان مسئله به کنجه قصبه مزده اون بش سنه
 اول حکومت طرفندن تأسیس اولنمش بر ذکور مکتب رشیدیسی واردرکه
 اسم رسمیمی نارودنا ازسنونا شقولادر . بومکتب بوسنه به قدر درت
 اسلام معلمیله اداره اولنوردی ویا لکنز اسلام چوجقلمینه مخصوص
 ایدی . بومکتبه شمیدیلک اختیاری اوله رق بوراده رسماً مستعمل
 لاتینجه یازی یازمه سنی اوکرنمک ایچون بعض قیزلرمن دوام ایتمکه
 باشلادیلر . اها لیمز دن اصحاب حمیت و اصحاب انصاف بویله ذکور ایله
 مختلط اولان بر مکتبده ، باخصوص قیزلرمنک بولانجه یازی یازمه سنک
 اوکرنمهنده بولندیغمز موقعه نظراً شرعاً ، دیناً ، حالاً بر مضرتی ،
 برسیاتی ، بر بآسی وارمی ؟ دیه فقیره مراجعت ایدرک سؤالد بولنمشلر .
 فقیر ایسه زرده مندرج کتابلرده کورمش اولدیغ حدیث شریفی سویله بهرک
 باخصوص بقیة المجتهدین و خاتمة الفقهاء و المحدثین مولانا الشیخ شهاب
 الدین رحمه الله تعالی تنزهها مکروه جواب صواب ویرمش اولدینی کی
 (أجرکم علی الفتیاء أجرکم علی النار) حدیث شریفنه نظر
 فقیرده اولدجه کراهت دبه جواب ویرمش . چونکه قیزلرمن بویازی بی
 تحصیل ایلدکری تقدیرده بویازی ایله یازیلانها کی کتابی اللرینه ویردم که
 عرض و ناموسلرینک ، عصمت و عفتلرینک محافظه سی توصیه سنده بولنسون
 و شرع شریف دائره سنده او کتابدن استفاده ایده بیلسونلر . مادامکه
 بویازی به بوقدر اهمیت ویریلیور ، اولوقت بونک املاسیله قیزلرمن
 شریعت دائره سنده استفاده ایده بیلیمک ایچون بر قاچ کتاب یا بمقی ایجاب
 ایدر . اوده بزه لازم دکلدرد . چونکه بزم عربی حر و فیه ، بزم لسانمک
 املاسیله یازیمز وارایکن قیزلرمنک اجنبی یازیسنه دین و دنیا جهتندن
 هیچ بر احتیاجلری بوقدر . بویازینک منافع ، مفاسدی ، حسنات ،
 سیئاتی ، بولندیغمز موقعمیزی اطرافلیجه تحقیق و تدقیقند نصکره
 طرفیندن برینک دیکری اوزرینه تقدیم و ترجیحی (صاحب الدار اداری
 مانیه) قولنجه اک زیاده بزم بوسنه علماسنه و باخصوص ریاست علیه سنه عائد
 بر مسئله در . (دع الامور التي تخش عواقبها انظر في العواقب تسلم من الثواب)
 « مدرس افندی بونی معتبرات کتب حدیثک هانکی سنده کورمش
 ایسه بیان ایتسوز که زده طانیالم ودرجه قوتی جتنده تنبغانده بولونا
 بیللم ! » دیه رساله کزده بزى دعوت بویوریورسکز . بو دعوته
 اجابت ایتمی واجبته ذمتندن عد ایتدیکم ایچون زرده مندرج کتابلرک
 عباره سنی عیناً درجه مجاسرت ایلم . شویله که :

۲۳ الحافظ لدین الله . مستنصرک بویوک اوغلی اولوب ، ۲۴ دن ۵۴۴ سنه سنه قدر خلافت ایتشد .

۲۴ الظاهر باسرا لله . ۵۴۴ دن ۵۴۹ قدر مصرده اجرای سلطنت ایدرک قتل ایدلشدر .

۲۵ الفائر باه . ۵۴۹ دن ۵۵۵ سنه سنه قدر سلطنت ایدرک اون بر یاشنده اولشدر .

۲۶ العبدالین اہ . ۵۵۵ دن ۵۶۷ سنه سنه قدر مصرده خلافت ایتش ووفاتی عقینده صلاح الدین ایوبی حضرتلری برمدت مصرده خلفای عباسیه نامنه امور ادارہ فی الہ آہرق ؛ صوکرہ لری اعلان استقلال ایتش و بویله چه خلفای فاطمیہ نیک خلافتہ خاتمہ چکیلمشدر . خدای مشار الہمک جمہسی مصرده و مہدیہ دہ کومولی بولمقدردرلر . (بورہ جماعت اسلامیہ سی) بالادہ کی ذواتہ بیروبولمنسلہ مفتخر ومباهی بولمتمدہ و کر بلاہ ، نحفہ زیارت ایچون کیتدکلرندہ اورالردہ مدنون بولمان بالجمہ ائمہ اشاعتیہ بی زیارت ایتہرک ، یالکز برقاچنک زیارتیہ اکتفا ایلمکدہ درلر .

بولرک ، غایت واسم و امور دینیہ یصرف اولتمی اوزرہ برعات صدنلری واردر . ہر بورہ کوندہ بش پارہ لاقبل بوصندوغہ ویرمک مجبوردر . طوبلانان پارہ لری باتفہ یہ تودیع ایدیلر . ہذکور پارہ نیک نوافاضیلہ امور خیرہ و دینیہ لری تنظیم ایدرلر . ازجلہ عتبانہ زیارت ایچون کیدن کندی طائفہ لریہ مخصوص بوللردہ کوزل خانقاہلر انشا وتأسیس ایدرک ، آنلرک ہر درلو راحت واستراحتلری تأمین ایتلشدر .

* *

۳ - اسماء علیہ زوجہ عنصر اسلامیہ :

بو عنصرده بورہ جماعتی کبی بردرجہ یہ قدر جعفری المذہبہ مشابہ ومماثل بولمتمدہ ایسہ لردہ ، بوللرہ (آقاخان) تعمیر ایدیورلر . زیرا خواجہ لرک جملہ سی مشور (آقا خان) حضرتلری نیک خاص مریدلر بولدر .

اسماعیلیہ عنصر بنہ نسوب اولان خواجہ لر دخی بورہ لرک رعایت واحترام ایتد . کلری خلفای فاطمیہ یہ اعتقادلری برقرار اولغہ برابر (المستنصر بالله) ہ قدر بورہ لرہ برابر مذہبہ اشتراک ایدرک ، اورادن - اونقلہ دن - بورہ لردن آیریلہرق ، آتیدہ کی ذواتہ تبعیت ایدیورلر .

۲۱ المصطفی لدین الله (شاہ نظار) مصرده اولدیرلشدر .

۲۲ شاہ ہادی : کوچوک ایکن حسن صباح طرفندن بویودیوب ، تربیہ سنہ اعتنا اولتمش و صوکرہ لری ، پدرینہ خلف اولشدر .

۲۳ شاہ مہدی :

۲۴ شاہ حسن (علی ذکرہ السلام) مریدلری طرفندن بویله چه تکریم ایدیور . سکنز سنہ اماملق ایتشد .

۲۵ شاہ علاء الدین محمد : قرق آلتی سنہ سلطنت ایتشد .

۲۶ شاہ جلال الدین حسن : ۱۱ سنہ آلتی آلی سلطنت ایتشد .

۲۷ شاہ علاء محمد : اونوز بش سنہ اجرای سلطنت ایدرک ، خواجہ نصر الدین طوسی بی زندانہ آتمش و اخیراً ہلاکو طرفندن تخلیس ایدلشدر .

۲۸ شاہ رکن الدین خورشاد : ۶۵۴ سنہ ہجریہ بندہ ہلاکو خان - ابن جنکیز - سلطنتی لندن غیب ایلش وتورکستانہ قاچارکن ہلاکونک اسریلہ اوغرا دیفی برنہردہ بانیرلشدر .

۲۹ شاہ شمس الدین محمد : شمس تبریز نامیادہ معروفدر - مثنوی کتاب شریفندہ ، ولانا جلال الدین رومی نیک مرادی اولازذ ندر - آذربایجاندہ مدفوندر .

۳۰ شاہ قائم آذربایجاندہ کومولشدر .

۳۱ شاہ احمد اسلام شاہ ایرانک بابک شہرندہ اقامت ایدرکن ، ہندستانہ اخیراً ہجرت ایدرک ، بت پرست ہندولرہ دیانت اسلامیہ بی تلقین ایتش (و خوجہ) عنصرینک تشکلتہ خدمت ایتشد . مزاری بابکدہ در .

بولتمش ومتعاقباً انکیزلرک التماسی اوزرینہ کراچیدن ۱۸۴۵ سنہ مسیحیہ سندہ بویاہ کلشدر . بویاہدہ انکیزلر طرفندن بوذاتہ فوق العادہ حرمت ، نزاکت واحترام کوسترلشدر . ۱۸۸۱ سنہ سندہدہ بویاہدہ وفات ایدرک ، اقامت ایتدیکی قصرده دفن ایدلشدر کہ پورایہ (حسن آباد) نامی ویریلہرک ، الیوم خوجہ ل طرفندن برزیارتککہ اتخاڈ اولمشدر .

ملته بردوی عاجل اولمق اوزره عد و اعتبار ایدیور و انتشارینه بیوک بر بر سرزقله انتظار ایدیورم. چونکه پک کوزل ومدار عبرت در سار آلییورم. اسلامیتک روحنی تمثیل ایدن یکانه بوجمعه حقایقشانی تقدیر و نحسین ایتین هیچ بر فرد متصور دکلدن ظن ایدرم. بنده کز دیه بیلیرم که هنوز اونبرنجی جلددن اعتباراً دوام ایتکه باشلا دیغم بوجمعه دینه، اجتماعیه و سیاسیه؛ بتون روحم و بتون موجودیتله بنی کندیسنه جذب ایتدی. بعدما جموعه مذکوریه تعقیب و دوامه بر مجبوریته حس ایتدم. عمومیتله یکوجود اوله رق محبتنه اشتراک ایتدی کمز شو والدیه بی، وطن مقدس مزى همیزک آری آری کوچی ایتدی کی قدر مادی، معنوی بتون قوتلر مزله محافظه به بورجمز اولدیغنی بزه عبرت آمیز صفحاتیله بیلدیرن بوقیمتدار جموعه بی فصل سومه یهیم.

اونبرنجی جلدینک ۲۶۳ نجی نسخهنسده «مسلمانلر استقلاللرینی انجق حقیقه» مسلمان اولمقله محافظه ایده بیلیرلر» سرلوحه لی مقاله قلمه نه قدر تأثیر ایتدی. ونم کی کیم بیلیرلر ده نه قدر مسلمانلری ارشاد ایتشدن. ایشته افندم، بیوک ارزولرینی برینه کتیرمک ایچون بن وظیفه می ایفا ایدیورم. شهرى بر غروش ویرمک شرطیله سنوی اون ایکی غروش دونما جمعیتنه ویرمکی تمهد ایدیورم. ایام مبارکده وسائر پاره م اولدیغنی کونلر بشر اونر غروش ویرمکده چالیشه جغم. حتی ابونجی، اقربا و تعلقاتمی بویوله سوق و ارشاد ایدره ک سلامت ملت و دولت نامنه آلمدن کلن غیرتی دریغ ایتیه جکم. جناب حق بزله قوت و سلامت ویرسونده وطنمزی قور تارمق و اعمار ایتک ایچون بر عزم خدایسندانه ایله چالیشهلم. روحم، قلم اسلامیت ایچون تیرتیر بور. اونى طبقات سفلیده کورمک ایسته م. اومایوس اولورسه بنده متأثر اولیورم. برشی ده عرض ایتک ایسته بورم: سبیل الرشاده یازدیغکز مقاله مذکوریه یاخود ده تأثیرلی و آتشین اولمق اوزره یازدیغکز دیکر بر مقاله بی دونما جمعیتی منفعتنه دانه سی بر غروش اولمق اوزره بش اون بیک دانه طبع ایتدی رسه کز دونما جمعیتک معاونلری، سائر اصحاب مناوت واسطه سیله توزیع و فروخت ایتسه ک ابی اولمازمی، نه دیرسکنز؟ بو خصوصده مطالعه کز نه در؟ بنده کز اون سکنز، اون طقوز یاشارنده برکنجم. جزئی بر خطیبیلکمده واردر. لازم کلن یرده قرائت ایده بیلیرم. بنده کز سزی نه کوردم، نه ده طانیرم. ایشته سبیل الرشاد جریده محترمه سنده کی مقاله بنی سزکله کوروشمکه سوق ایتدی. زیرا اسلامیت، وطن حسیاتی قلمده بیوک بر بر طومشدر، محترم سبیل الرشادی او قود قجه کیت کیده توسع ایتکده در. بیوکله کوروشمک و اونلردن نصیحت آلمقله افتخار ایدرم. باقی اللریکنزدن او پر م؛ سبیل الرشاد غزته سی واسطه سیله جوانی لطفاً بکلهرم محترم افندم.

حسن تحسین

شهزاده باشی :

سبیل الرشاد جریده اسلامیه سی واسطه سیله
ع. فخرالدین نجیب بک

محترم افندم

هرهفته منتظماً نشر اولنان سبیل الرشاد جموعه کزیده سنی قلبکاه